

Studiegids 2021 – 2022
Bacheloropleiding Film en Televisie
Scenario – Jaar 3

Nederlandse Filmacademie
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding Scenario.....	3
2. Beroep en werkveld van Scenario.....	4
3. Team van Scenario.....	5
4. Globaal programma Scenario.....	6
Hoofdlijnen van het programma in jaar 1 t/m 4.....	6
Programmaoverzicht jaar 3.....	7
5. Detailbeschrijvingen programma jaar 3.....	9
Film in context jaar 3.....	9
Commercials.....	10
Keuzevak: derdejaarsfilm.....	11
Keuzevak: eigen traject.....	12
Case-study: serie.....	13
Actualiteit & schrijftraining - voorbereiding op de lange lengte	14
Writers room	15
Keuzevak: themareeks masterclasses.....	15
Keuzevak: extra vrije ruimte.....	16
Dramaturgie VI.....	16
Dramaturgie VII.....	17
Geestelijke bagage	18
Nederlands Film Festival & Internationaal Film Festival Rotterdam.....	19
Speelfilm/serie t/m treatment	20
Keuzevak: speelfilm/serie t/m eerste versie	20
Keuzevak: ontwikkeling eindexamenfilm	21
Egodocument	22
Vrije ruimte	23
Showcase	24
Evaluatie derde jaar	24

1. INLEIDING SCENARIO

Als scenarist ben je een maker en vertel je unieke, eigenzinnige verhalen. Maar je kunt het niet alleen – film is samenwerken. Voordat de film gemaakt kan worden gaan vele anderen met jouw werk aan de slag. Het eindresultaat zal nooit van jou alleen zijn, maar zonder jou is er geen film. Jij beheerst de kunst van het vertellen in beeld, op papier.

Het belang van het scenario in film, TV-drama en nieuwe media is groot. We zien dit binnen het schrijven voor series, in het ontstaan van nieuwe platforms voor drama en storytelling, en in de grote vraag naar schrijvers voor animatie en VR. Daarmee is het scenarioberoep een vak in ontwikkeling en hier spelen wij als afdeling Scenario op in.

Toch is er ook veel aan het vak dat niet in professionalisering gegoten is of kan worden. Het creëren, het opvoeden van een pril idee naar een stevige basis, het kiezen van richting, het uitzetten van een visie: dit zijn de stappen die je meer als persoon dan als schrijver zet, en dus veel te maken hebben met de vragen ‘wie ben jij?’, ‘wat gebeurt er in de wereld, en wat vind je daarvan?’, en ‘welke rol zie je daar voor jezelf in weggelegd?’.

Voor het vinden van verhalen, adviseren we: ‘hou het dicht bij jezelf’. Maar we verwachten ook een maatschappelijk bewustzijn en engagement, en een onderzoekende en nieuwsgierige blik naar ‘buiten’ toe. Het is belangrijk dat je gaandeweg je studie een plek durft in te nemen in de maatschappij, de kracht en impact van je werk in leert zien, en daarmee de stap zet van het particuliere verhaal naar het universele verhaal.

Om films, series en visuele vertellingen van betekenis te krijgen, moet je creatief kunnen denken en handelen, kunnen samenwerken en kritisch kunnen denken. Ook ontwikkel je als student gedurende de vier jaar bij Scenario een onderzoekende blik, een flexibele werkhouding, een innovatieve geest en communicatief vermogen. Al deze competenties zorgen ervoor dat de scenariostudent na vier jaar kan leunen op de drie pijlers van het scenarioschrijverschap: de schrijftechniek, de eigen stem, en het samenwerken.

Het curriculum bestaat uit veel aandacht voor dramaturgie, een intensieve samenwerking met bijna alle disciplines van het filmproces: productie, regie, production design, visual effects, montage en sound design, een langdurige training in het schrijven en herschrijven van scenario's in allerlei formats (de korte film, de speelfilm, en series in verschillende lengtes), masterclasses op het gebied van storytelling en filosofie, een leeslijst, internationale uitwisselingen, en inspirerende gasten. Met veel aandacht voor schrijven in teams, schrijven voor nieuwe platforms, en het werken met acteurs bereiden we je voor op een beroepspraktijk waarin je als schrijver steeds veelzijdiger moet zijn.

Als scenariostudent op de Filmacademie ben je voor een groot deel zelf verantwoordelijk voor je eigen leertraject, en vragen we je verder te kijken dan het ambacht en de TV- en filmindustrie. We leren je in je eigen kracht te gaan staan. Niet iedere student doorloopt hetzelfde traject, maar dat is ook niet waar de waarde van deze opleiding zit. Het gaat erom dat er geen twee dezelfde scenarioschrijvers bestaan, en dat, mits je de verantwoordelijkheid neemt voor je eigen leerroute, voor ieder een plek is op de Filmacademie.

2. BEROEP EN WERKVELD VAN SCENARIO

Binnen de audiovisuele sector is het schrijven van een verhaal in de vorm van een scenario een apart en volwassen beroep. Dat gold heel lang vooral voor fictie: speelfilm en televisiedrama. Maar ook bij opdrachtfilms, commercials of multimediacproducties worden professionele verhalenvertellers ingeschakeld.

Scenarioschrijven is het uitwerken van een idee voor een productie door het verhaal op schrift te zetten in de vorm van een scenario. Het specifieke aan een scenario is, dat het in woorden op papier een beeld moet geven van wat de kijker uiteindelijk te zien en te horen krijgt. Het is dus geen literaire verhandeling. Het is een chronologische beschrijving van een beeldverhaal waarin de handelingen van personages en alle andere dramatische elementen worden beschreven, al dan niet onderbroken door dialogen. Het doel van een scenario is de verfilming ervan. Het scenario moet zo zijn geschreven dat financiers er ja tegen zeggen, dat een producent en een regisseur ermee aan de slag kunnen.

Het oorspronkelijke idee kan van de schrijver zelf zijn, het kan een bewerking van een boek zijn en het idee kan afkomstig zijn van de opdrachtgever. De opdrachtgever is in deze heel ruim geformuleerd. Dit kan bijvoorbeeld een omroep, een vrije producent, een regisseur, een reclamebureau, een bedrijf of instelling zijn.

Een scenario kan in lengte en naar programmacategorie variëren: korte film, komedie, single play, serie, webserie, soapserie, animatiefilm, opdrachtfilm, commercial of speelfilm. In geval van een documentaire zal het scenario een aangepaste vorm aannemen, omdat niet alles van tevoren kan worden vastgelegd. Wat er precies gedraaid gaat worden en wat mensen gaan zeggen ligt niet altijd vast en daar is in de beschrijving rekening mee gehouden. In het schrijven van een docudrama worden documentaire en fictie gecombineerd.

Tussen het eerste idee en de laatste versie maakt een scenario altijd verschillende fasen door. Belangrijk bij drama zijn de synopsis en het treatment, omdat deze zowel voor de schrijver als voor de opdrachtgever de mogelijkheid bieden om over de productie te kunnen communiceren: de opdrachtgever krijgt inzicht in waar de film over gaat, hoe het idee is uitgewerkt en hoe het verhaal zich zal voltrekken, de schrijver krijgt commentaar en kan controleren of hij op het goede spoor zit.

Een scenarioschrijver schept dus eigenlijk uit het niets een verhaal, een beeldend verhaal, waar later door anderen leven in geblazen wordt. Voor een scenarioschrijver zijn daarom nieuwsgierigheid, creativiteit, inventiviteit en een eigen visie op de wereld noodzakelijk. Ook is de balans tussen artistieke eigenzinnigheid en een coöperatieve instelling belangrijk. Doorzettingsvermogen en zelfstandigheid zijn ook onontbeerlijk: een scenarioschrijver brengt heel wat uren in zijn eentje door achter de computer.

Actuele ontwikkelingen rond de scenarioschrijver

- er liggen voor scenarioschrijvers nieuwe vragen en uitdagingen m.b.t. het vertellen van een verhaal (storytelling) vanuit de mogelijkheden van de vele nieuwe platforms en businessmodellen en vanuit transmediale en/of crossmediale benaderingen
- het traditionele scenarioschrijven is hier nog niet op afgestemd.

3. TEAM VAN SCENARIO

Het onderwijs wordt verzorgd door een vast team aangevuld met een aantal gastdocenten. Het vaste team zorgt ervoor dat het programma en de uitvoering ervan kwalitatief goed zijn. Dit *team* vormt de kern van de afstudeerrichting en bestaat uit:

- Anne van Melick – studieleider
- Ellen-Alinda Verhoeff – docent
- Rob Arends – docent
- Hans Heesen – docent
- Dirk Achten – coördinatie en ondersteuning (onderwijsbureau)

De *studieleider* is verantwoordelijk voor:

- de inhoud van het onderwijsprogramma als geheel (gemeenschappelijk en vakspecifiek)
- de opbouw en de samenhang van dat onderwijsprogramma
- het aansturen van de uitvoering van het onderwijs
- het bewaken en verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs
- het selecteren en begeleiden van geschikte gastdocenten
- het bijhouden en bewaken van de studievoortgang van studenten
- het overleggen met het werkveld over de eindkwalificaties en het onderwijsprogramma

De vaste docenten verzorgen zelf diverse onderdelen van het programma zoals het geven van lessen en het begeleiden en coachen van enkele oefeningen. *Gastdocenten* verzorgen bepaalde onderdelen van het programma. Enkele regelmatig terugkerende namen zijn:

- Don Duyns
- Esther Wouda
- Lenina Ungari
- Ena Sendijarevic
- Matthijs Bockting
- Eva MC Zanen
- Evianne Lamme
- Beri Shalmashi
- Willem Bosch
- Heleen Suèr
- de leden van Winchester McFly

Medewerkers van het onderwijsbureau ondersteunen de studieleider en (gast)docenten bij de organisatie en de uitvoering van het onderwijs. Zij zorgen ervoor dat alles zo goed mogelijk verloopt.

4. GLOBAAL PROGRAMMA SCENARIO

Hoofdpijnen van het programma in jaar 1 t/m 4

Propedeuse: basisjaar

- grotendeels een gemeenschappelijk programma met de lichte
- gezamenlijke introductie op filmmaken en de verschillende disciplines
- diverse basistheorie, gekoppeld aan kleine praktijkoefeningen
- bezoek aan festivals
- specialisatieprogramma van de eigen afstudeerrichting
- aan het eind wordt vastgesteld of je geschikt bent om door te gaan naar de hoofdfase van de afstudeerrichting

Tweede jaar: ambacht en samenwerken

- vanaf nu werken studenten vooral vanuit de afstudeerrichting
- een aantal gemeenschappelijke praktijkoefeningen, waarin je leert samenwerken
- vakinhoudelijke voorbereiding op deze oefeningen met veel aandacht voor de ambachtelijke kant
- nog een deel gemeenschappelijke basistheorie
- vakspecifieke praktijk / theorie die diverse facetten van het vak beslaat
- aandacht voor reflectie op inhoud, samenwerking en het leerproces

Derde jaar: verdiepen en onderzoeken

- focus op verdiepen en onderzoeken van filmische mogelijkheden, maar ook van de eigen ambachtelijke en artistieke mogelijkheden en ambities
- ruimte voor individuele leerroute
- een kleinere en een grote gemeenschappelijke praktijkoefening
- nog een deel basistheorie
- vakspecifieke praktijk / theorie
- excursie
- filmfestivals
- mogelijkheid tot stage
- start voorbereiding eindexamenfilm

Vierde jaar: profileren en bewijzen

- in het teken van de eindexamenfilm(s) of individuele leerroute
- eindopdracht speelfilm/seriebijbel
- vakspecifieke praktijk / theorie
- mogelijkheid tot stage
- onderzoek
- voorbereiding beroepspraktijk

Programmaoverzicht jaar 3

Gemeenschappelijke basistheorie:

- Film in context jaar 3 4 EC
onderzoeken van filmmakers als “auteurs” in brede zin, evenals verstevigen en verbreden van het referentiekader (filmlijst)

Gemeenschappelijke praktijkoefeningen:

- Commercials 2 EC
realiseer een pakkend verhaal binnen 45 seconden
- Keuzevak: 14 EC
 - Derdejaars fictiefilm
in samenwerking komen tot een definitief scenario voor een 10 minuten film
óf
 - Eigen traject
een eigen traject in samenspraak met de studieleider, bijvoorbeeld een x-project, een serie van 6 x 10 minuten, etc.
- Case study serie 1 EC
het bekijken, analyseren en met de makers bespreken van een internationaal vermaarde serie

Vakspecifieke praktijk / theorie:

- Actualiteit & schrijftraining voorbereiding op de lange lente 4 EC
onderzoeken van de actualiteiten in de ‘buitenwereld’ als inspiratiebron voor interessante verhalen en schrijven van synopsi
- Writersroom 2 EC
samenwerken in een schrijfteam
- Keuzevak: 2 EC
 - Themareeks masterclasses
masters aan het woord, en jij aan het werk over maatschappelijke thema’s
óf
 - Extra vrije ruimte
leren en experimenteren door zelf nuttige activiteiten te kiezen/bedenken en uit te voeren
- Dramaturgie VI 2 EC
kennismaking met de theorie van Linda Aronson over 'writing tomorrow's films'
- Dramaturgie VII 1 EC
kennismaking met alternatieve verhaalstructuren
- Geestelijke bagage 3 EC
onderzoeken en reflecteren op relevante literatuur over mens en maatschappij

Excursies / festivals

- Nederlands Film Festival & Internationaal Film Festival Rotterdam
bezoek aan festivals en analyseren van enkele films uit de
festivalprogramma's 1 EC
- Excursie 1 EC
deelnemen aan een vakgerichte excursie

Individuele opdrachten

- Speelfilm/serie t/m treatment 7 EC
uitwerken van een eigen speelfilmidee tot treatment
- Keuzevak: 7 EC
 - Speelfilm/serie t/m eerste versie
uitwerken van een eigen idee tot een volledig scenario of een seriebijbel
óf
 - Ontwikkeling eindexamenfilm (incl. ontwikkelweek/ workshop pitching)
ontwikkelen eindexamenfilm van eerste ideeën via een synopsis naar
een eerste scenarioversie
- Egodocument 1 EC
een gefilmd zelfportret maken over de eigen stem van de schrijver
- Vrije ruimte 4 EC
leren en experimenteren door zelf nuttige activiteiten te kiezen/bedenken en
uit te voeren
- Showcase 3 EC
schrijven voor en repeteren van een scriptiezing door acteurs
- Evaluatie derde jaar 1 EC
schrijven van een zelfevaluatieverslag over het derde jaar

5. DETAILBESCHRIJVINGEN PROGRAMMA JAAR 3

Film in context jaar 3

Algemene typering en inhoud

In het eerste jaar hebben de studenten een globaal overzicht ontwikkeld met betrekking tot de geschiedenis van film als kunstvorm in relatie tot sociaal-maatschappelijke en artistieke ontwikkelingen in de achterliggende perioden. Hierop aansluitend hebben ze in het tweede jaar dit globale overzicht verbreed en verdiept door middel van het analyseren van films en het onderzoeken van de context van deze films met als vertrekpunt “filmgenre”.

In het derde jaar verdiepen ze deze kennis door onderzoek te doen naar een zelf-gekozen auteur in de brede zin van het woord: filmmakers van uiteenlopende beroepsvelden, of kunstenaars die hun stempel in de filmwereld hebben achtergelaten. Gedurende het onderzoek leggen ze verbanden tussen de biografie van de auteur en diens oeuvre, ontrafelen ze de signatuur van de maker, met aandacht voor de historische, culturele, politieke en/of maatschappelijke contexten. Tevens reflecteren de studenten hoe de keuze voor de betreffende maker zich verhoudt tot hun eigen identiteit en makerschap.

De studenten passen hun kennis van de filmgeschiedenis en theorie toe in vorm van een onderzoeksopdracht, waar ze individueel aan werken. Daarbij kan elke student voor een belangrijk deel zijn/haar eigen interesse en fascinatie volgen, maar omdat ze de resultaten aan elkaar presenteren, maken ze ook kennis met auteurs en onderwerpen buiten hun primaire interessegebied. De uitkomsten van de individuele onderzoeken worden in vorm van een video-essay gepresenteerd aan het gehele jaar. Een selectie van de onderzoeken zal voor de hele academie inzichtelijk zijn via Kaltura.

Leerdoelen

De studenten:

- kunnen verbanden leggen tussen de biografie van een auteur en diens oeuvre en die in bredere politieke, maatschappelijke en historische context plaatsen;
- kunnen de signatuur van een auteur herkennen;
- kunnen (zelfstandig en binnen een onderzoeksgroep) relevant onderzoek opzetten en doen door middel van filmanalyse en bronnenonderzoek (in de Mediatheek, openbare archieven en online);
- kunnen hun onderzoek presenteren in een vorm die aansluit bij hun eigen expertise;
- zijn zich bewust van zijn eigen (gekleurde) blik op film en de context van films;
- kunnen met een kritische en analytische blik naar film en film literatuur kijken;
- hebben hun eigen visie en handtekening verder ontwikkeld.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

- Hoor- en kijkcolleges, waarbij de basistheorie wordt uitgelegd, inspirerende en maatschappelijk relevante onderwerpen bod komen en voorbeelden van films en filmfragmenten besproken worden;
- Opdrachten (individueel);
- Zelfstudie, deels onder begeleiding.

Contacttijd

64 uur

Docenten

Menno Otten, Kathleen Lotze en gastdocenten

Toets

- Presentatie onderzoek in vorm van een video-essay
- Leerportfolio

Beoordeling

- 80% aanwezigheid (voorwaarde)
- Een voldoende resultaat voor de 2 toetsen

Studiebelasting

4 EC (112 uur)

Commercials

Algemene typering en inhoud

Aan het begin van het derde jaar wordt gestart met het maken van een commercial als gemeenschappelijke oefening. De teams hiervoor worden samengesteld door de academie. De oefening wordt digitaal opgenomen. De oefening wordt intensief begeleid door specialisten uit de reclame- en commercialwereld. Voorafgaande aan de opnamen vindt een aantal lessen plaats waarin de totstandkoming van een commercial wordt besproken. Hoe verloopt het traject vanaf het moment dat een klant zijn product wil promoten en besluit om een commercial te laten maken tot en met het moment waarop wij de commercial in de bioscoop of op de televisie te zien krijgen. Aan het einde van het blok worden de commercials vertoond aan en beoordeeld door specialisten uit de beroepspraktijk.

Leerdoel

Bij het commercialblok gaat het om het leren vertellen van een verhaal waarvoor je niet meer dan 45 seconden de tijd hebt. Een verhaal dat in zeer korte tijd de gewenste spanningsboog doet voelen en een reactie oproept die de kijker op zijn minst nieuwsgierig maakt en wellicht doet verlangen naar meer. Alle kennis die in de voorgaande twee jaar is opgedaan, wordt aangewend om binnen de gestelde randvoorwaarden, zo goed mogelijk uit de bus te komen: originaliteit, creativiteit en vakmanschap worden door de studenten ingezet.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Toets

- Het gemaakte werk (de commercial)
- Individueel leer/reflectieverslag

Beoordeling

- Een positieve beoordeling voor het gemaakte werk
- Een voldoende voor het (tijdig ingeleverde) verslag

Studiebelasting

2 EC (56 uur)

Keuzevak: derdejaarsfilm

Algemene typering en inhoud

Op basis van een idee van de regisseur werk je naar een definitief scenario toe. Dit begint bij de 'Aftrap Derdejaars Oefening' en hierop volgt schrijftijd voor het ontwikkelen van de eerste tot en met de uiteindelijke versie. Deze ontwikkeling vindt plaats in nauwe RPS-samenwerking. Tussentijds zijn er RPS-sprekuren, waarin de versies besproken worden.

In de verschillende fases van de geluids- en beeldmontage vergelijk en analyseer je wat er gebeurt vanuit het oorspronkelijke scenario en de regievisie. Je bent minimaal twee keer aanwezig bij de verschillende sessies waarbij de verschillende stadia van de montage besproken worden en levert feedback. Je bent ook aanwezig bij de eindevaluatie van de film.

Leerdoelen

Na afloop van deze oefening:

- kun je andermans idee uitwerken tot definitief scenario;
- heb je een beeld van het proces van geluids- en beeldmontage en de vele keuzes die daarbij gemaakt (moeten) worden aan de hand van het gedraaide materiaal;
- kun je aangeven wat dit voor de verhaalontwikkeling betekent in de fase van het schrijven van een scenario.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Gemeenschappelijke praktijkoefening in combinatie met werken in teamverband, zelfwerkzaamheid, observeren en analyseren, coachsessies.

Docent

Willem Bosch, Mart Dominicus, Annemiek van Gorp en voor de postproductie Michel Schöpping en René van Uffelen

Toets

Eindversie scenario

Beoordeling

- voor de beoordeling van de eindversie van het scenario is een actieve participatie in de samenwerking vooraf en de analyse van het postproductieproces vereist
- voldoende resultaat van de eindversie scenario (O/V beoordeling)

Studiebelasting
14 EC (392 uur)

Keuzevak: eigen traject

Algemene typering en inhoud

Naast de klassieke samenwerking met Regie en Productie om tot een scenario van een film te komen, wordt er in de praktijk ook steeds meer ontwikkeld en geschreven in schrijfteams en in samenwerking met andere disciplines. Binnen deze module zijn meerdere trajecten mogelijk:

- **x-project**

In het derde jaar worden meerdere VFX-rijke kortfilms ontwikkeld in een team van een team van scenarist, producenten, VFX&IM-studenten en production design-. Eén van deze scenario's zal in het vierde jaar gerealiseerd worden. Het team wordt aan het eind van het tweede jaar ingedeeld. Dit team inventariseert en bedenkt ideeën, en gaat na de zomer met drie ideeën verder. Er is regelmatige interactie met de VFX-klas. Halverwege het jaar wordt één idee uitgekozen en dit zal tot een draaibaar script uitgewerkt worden. Dan zal er ook een registudent aan het team toegevoegd worden. Het scenario wordt in het vierde jaar gerealiseerd als eindexamenfilm.

- **Webserie**

Je werkt in het derde jaar tot aan april aan een seriebijbel alleen of met meerdere schrijvers (eventueel aangevuld met een student productie). Je werkt een idee uit tot 6 of 8 afleveringen, van 10 tot 25 minuten. De serie kan gebruik worden voor de showcase van het derde jaar, en in ieder geval voor de start van het eindexamentraject gedeeld worden met de rest van de lichte.

- **Internationaal traject**

Je werkt op internationaal niveau aan een korte film. Je kunt bijvoorbeeld samen met studenten van Cinematography en VFX&IM deelnemen aan de uitwisseling met China en/of deelnemen aan een korte workshop in Brussel. *NB: dit studiejaar is het internationale traject niet mogelijk vanwege Covid19.*

- **Eigen traject**

Je ontwikkelt individueel een eigen traject van een eigen gekozen lengte.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel kun je:

- een eigen idee in samenwerking met andere schrijvers uitwerken tot definitief scenario;
- samenwerkingen aangaan buiten de traditionele RPS-driehoek;
- een beeld krijgen van het ontwikkel- en schrijfproces van een serie.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Werken in teamverband, zelfwerkzaamheid, coachingsessies

Docenten

Rob Arends, Kasper Oerlemans, Anita Smit, Michel de Graaf, gastdocenten

Toets

Eindversie seriebijbel en/of scenario

Beoordeling

- actieve participatie in de samenwerking vooraf is een vereiste voor beoordeling van de eindversie van de seriebijbel en/of het scenario
- een voldoende voor de eindversie van de seriebijbel of het scenario (O/V beoordeling)

Studiebelasting

14 EC (392 uur)

Case-study: serie

Algemene typering en inhoud

Hoe is het om te werken aan een internationaal vermaarde serie? In het derde jaar kom je dit te weten in een case study over een Europese serie. Samen met één of meerdere van de makers ga je dieper in op het ontwikkel- en maakproces van de serie, de research die ze hebben gedaan, de samenwerking met andere disciplines, en hun ervaringen in dit proces. Gezamenlijk zal één specifieke aflevering bekeken en besproken worden. Tevens is er gelegenheid om vragen te stellen aan de makers.

Leerdoelen

Na afloop van deze oefening kun je:

- meerdere seizoenen van een serie leren analyseren, in woord en schrift;
- in samenwerking met makers binnen een andere filmdiscipline praten over en kijken naar de kunst van het verhalen vertellen binnen serie;
- naar je eigen vakgebied kijken vanuit de ervaring van een internationale professional.

Competenties

2. Onderzoekend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Zelfwerkzaamheid, hoorcolleges, kleine gespreksessies

Docenten

Anne van Melick en gastdocent

Toets

Schriftelijke en mondelinge analyses van de serie (nader bekend te maken welke)

Beoordeling

- 100% aanwezigheid en actieve participatie
- een voldoende beoordeling van de analyses (V/O)

Studiebelasting
1 EC (28 uur)

Actualiteit & schrijftraining - voorbereiding op de lange lengte

Algemene typering en inhoud

Wat gebeurt er om ons heen en hoe verhoud je je daartoe als scenarioschrijver? Wat voor schrijver wil je zijn? Welke aanknopingspunten voor verhalen zie je? Hoe vertaal je deze aanknopingspunten in een bruikbaar idee voor een verhaal? Gekeken wordt naar speelfilms waar maatschappelijke urgentie een grote rol speelt. Deze speelfilms worden vertaald naar synopsi. Daarnaast brengt elke student zelf nieuwsfeiten mee. Daarop wordt samen gereflecteerd. Op basis van de meegebrachte nieuwsfeiten en de reflecties in de gezamenlijke gesprekken bedenkt elke student acht ideeën voor een speelfilm, inclusief logline. In navolging van de lessen Actualiteit, en de ideeën die daar ontstaan, ga je aan de slag met het schrijven van meerdere synopsi.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel:

- kan je onder woorden brengen wat er in de wereld gebeurt en hoe je je daartoe verhoudt;
- kan je op basis van een gebeurtenis in de wereld (bv een nieuwsbericht) een bruikbaar idee voor een speelfilm formuleren;
- kun je de technieken van het schrijven van een synopsis en een step out line toepassen.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen

Onderwijsvorm

Werkcolleges, zelfstudie en zelfonderzoek

Docenten

Hans Heesen, Rob Arends

Toets

Acht bruikbare speelfilmideeën in synopsisvorm, inclusief logline. Minimaal de helft op basis van nieuwsfeiten

Beoordeling

- 80% aanwezigheid bij de werkcolleges
- voldoende participatie
- een voldoende voor de speelfilmideeën (O/V beoordeling)
- een voldoende voor de gemaakte opdrachten (O/V beoordeling)

Studiebelasting
4 EC (112 uur)

Writers room

Voor wie

2e, 3e en 4e jaars studenten Scenario

Algemene typering en inhoud

In deze workshop leer je samenwerken in een writers room. Van tevoren wordt je gemixt ingedeeld in een groep van 5 of 6 personen, waarbij de senioriteit van de student voor de positie in de hiërarchie van het schrijfteam zorgt. De 4e jaars starten met een idee voor een webserie dat per groep wordt ontwikkeld, met lange lijnen, karakterbeschrijvingen, en een opdeling in afleveringen.

Leerdoel

Na afloop van dit onderdeel:

- kun je in groepsverband tot een idee voor een webserie en uitwerking van dit idee komen;
- kun je samenwerken met studenten van andere lichtingen;
- heb je een beter beeld van werken in een writers room.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Groepswerk met begeleiding

Docenten

Ellen-Alinda Verhoeff en Rob Arends

Toets

Een seriebijbel voor een webserie, een presentatie

Beoordeling

- 100% aanwezigheid en actieve participatie (voorwaarde)
- Het geschreven werk is voldoende bevonden (O/V beoordeling)

Studiebelasting

2 EC (56 uur)

Keuzevak: themareeks masterclasses

Voor wie

Studenten tweede, derde en vierde jaar Scenario, derde jaar Regie Documentaire, en facultatief voor alle andere vakklassen vanaf het tweede jaar.

Algemene typering en inhoud

Een serie masterclasses van verschillende denkers, schrijvers en onderzoekers, die zullen spreken over maatschappelijk urgente thema's. Ieder college heeft een andere invalshoek en

zal voorbereid moeten worden door een film, documentaire of aflevering van een serie te bekijken. Na iedere les zal er ruimte zijn voor een (filosofisch) nagesprek met Sophie van Hoorn. In een workshop aansluitend op de lessen zal je een eigen idee ontwikkelen.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel:

- heb je inzicht in de verschillende perspectieven waarmee een thema benaderd kan worden;
- kun je film verbinden aan filosofische en maatschappelijke thema's.

Competenties

2. Onderzoekend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Drie duo-masterclasses, groepsgesprek, workshop

Docenten

Sophie van Hoorn en gastsprekers

Toets

Eindgesprek met panel en Sophie van Hoorn

Beoordeling

- 100% aanwezigheid en actieve participatie
- actieve deelname aan eindgesprek (O/V beoordeling)

Studiebelasting

2 EC (56 uur)

Keuzevak: extra vrije ruimte

In plaats van deel te nemen aan de themareeks masterclasses kun je ook kiezen voor extra vrije ruimte met een studiebelasting van 2 EC bovenop de 4 EC aan vrije ruimte die je sowieso al krijgt. Zie voor een beschrijving van de inhoud verderop in deze studiegids.

Dramaturgie VI

Algemene typering en inhoud

Je verdiept je in het gebruik van non-lineaire verhaalstructuren met meervoudig perspectief zoals beschreven in *The 21st century screenplay: a comprehensive guide to writing tomorrow's films* (Linda Aronson); dit dient voorafgaand aan het 1e college gelezen te worden.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel kun je:

- de theorieën van Linda Aronson, zoals beschreven in haar boek *The twenty first century screenplay: a comprehensive guide to writing tomorrow's films* toepassen in een analyse van een speelfilm;
- een analyse van een speelfilm presenteren.

Literatuur

The twenty first century screenplay: a comprehensive guide to writing tomorrow's films (Linda Aronson)

Competenties

3. Ambachtelijk vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing

Onderwijsvorm

Werkcolleges

Docent

Esther Wouda

Toets

(Analyse)opdrachten

Beoordeling

- 80% aanwezigheid bij de werkcolleges en voldoende participatie
- een voldoende voor de opdrachten (O/V beoordeling)

Studiebelasting

2 EC (56 uur)

Dramaturgie VII

Algemene typering en inhoud

Je verdiept je in alternatieve manieren van scenarioschrijven zoals beschreven in *Alternative scriptwriting - Successfully breaking the rules* (Dancyger & Rush). Dit dient voorafgaand aan het eerste werkcollege gelezen te worden.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel kun je:

- de theorie van Dancyger & Rush, zoals beschreven in hun boek *Alternative scriptwriting - Successfully breaking the rules* toepassen in een analyse van een speelfilm;
- een analyse van een speelfilm presenteren.

Literatuur

Alternative scriptwriting - Successfully breaking the rules (Ken Dancyger & Jeff Rush)

Competenties

3. Ambachtelijk vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing

Onderwijsvorm

Werkcolleges

Docent

Esther Wouda

Toets

(Analyse)opdrachten

Beoordeling

- • 80% aanwezigheid bij de werkcolleges en voldoende participatie (voorwaarde)
- • een voldoende voor de opdrachten (O/V beoordeling)

Studiebelasting

1 EC (28 uur)

Geestelijke bagage

Algemene typering inhoud

'Hoe meer je leest, des te kleiner wordt de kans dat je jezelf met je pen of tekstverwerker belachelijk maakt.' - Stephen King

In je tweede, derde en vierde studiejaar lees je binnen het vak Geestelijke Bagage een aantal werken over de mens en haar wereld, in verschillende vormen en genres. Ieder jaar is opgehangen aan een breed, overkoepelend thema. Binnen deze thema's ('Mens en menselijkheid', 'Mens en maatschappij', 'Identiteit, cultuur en taal') hebben we zowel fictie, non-fictie, als (populair) wetenschappelijke titels uitgezocht. Het is de bedoeling dat je deze titels aandachtig leest, en hier een persoonlijk, reflectief verslag van 800-1000 woorden over schrijft. In leesclubs zullen deze boeken binnen de klas besproken worden, en het vak wordt afgesloten met een mondeling tentamen.

Leerdoel

Na afloop van dit programmaonderdeel kunt je gefundeerd reflecteren op mens en menselijkheid aan de hand van drie van een deze titels:

- Het goede verhaal. Over fictie, waarheid en psychotherapie – J.M. Coetzee en Arabella Kurtz
- Laura H. – Thomas Rueb
- Weg met Eddy Bellegueulle – Edouard Louis
- Wij slaven van Suriname – Anton de Kom

Opdracht

Zie de lesbrief 'Geestelijke Bagage jaar 2' voor de opdracht en deadlines.

Competenties

- 2. Onderzoekend vermogen
- 7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Zelfstudie en zelfwerkzaamheid, groepsgesprek

Docent

Aukje Verhoog

Toets

- reflectief (boek)verslag van 800-1000 woorden over elke titel
- een mondeling tentamen op basis van de verslagen

- voorwaarde voor deelname aan het mondeling tentamen: drie verslagen ingeleverd en actieve participatie in de leesclubs.

Beoordeling

- een voldoende resultaat voor de drie verslagen (O/V beoordeling);
- een voldoende resultaat voor het gesprek (O/V beoordeling).

Studiebelasting

3 EC (84 uur)

Nederlands Film Festival & Internationaal Film Festival Rotterdam

Algemene typering en inhoud

Je volgt op het Nederlands Filmfestival de Dag van het Scenario en op het International Film Festival Rotterdam een (vooraf bekend gemaakt) verplicht programma van films van het festival en krijgt daarmee de gelegenheid zich gedurende enkele dagen te richten op relevante filmproducties van het afgelopen jaar.

Leerdoelen

In dit programmaonderdeel kun je:

- je kennis van het actuele filmaanbod versterken;
- kennismaken met de actuele kwesties in de toekomstige vakgebieden;
- je analytische vermogen aanscherpen.

Competenties

2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Festivalviewings met voor- en nagesprekken

Docent

Lenina Ungari

Toets

Een geschreven verslag met analyse van de films uit het verplichte programma en een korte reflectie. (totaal ongeveer 4 A4)

Beoordeling

- voldoende aanwezigheid en actieve participatie tijdens voor- en nagesprekken
- voldoende voor het verslag (O/V beoordeling)

Studiebelasting

1 EC (28 uur)

Speelfilm/serie t/m treatment

Algemene typering en inhoud

Je schrijft een treatment voor de speelfilm of seriebijbel waarmee je wilt afstuderen. Alle treatments worden klassikaal besproken.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel kan je:

- een eigen idee voor een speelfilm of serie ontwikkelen en uitwerken tot een treatment dat voldoet aan de formele eisen;
- een grote schrijfkus plannen en uitvoeren;
- werken met deadlines;
- de structuur en de dramaturgische keuzes die je hebt gemaakt verantwoorden.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Zelfwerkzaamheid met individuele begeleiding en klassikale bespreking

Docenten

Hans Heesen en Rob Arends

Toets

Het treatment voor een speelfilmscenario of een seriebijbel

Beoordeling

- een voldoende beoordeling voor de 1e versie (O/V)
- tijdig geleverd (deadline gehaald)

In het geval van een onvoldoende beoordeling van het treatment, krijg je de kans op één herkansing om tot een voldoende te komen. Bij het niet halen van de deadline vervalt deze herschrijfkans.

Studiebelasting

7 EC (196 uur)

Keuzevak: speelfilm/serie t/m eerste versie

Algemene typering en inhoud

Je ontwikkelt het treatment voor de speelfilm of seriebijbel waarmee je wilt afstuderen tot een eerste scenarioversie. Alle eerste versies worden klassikaal besproken.

Leerdoelen

Na afloop van dit onderdeel kan je:

- het treatment voor een speelfilm of comedyserie ontwikkelen en uitwerken tot een volledig scenario of een seriebijbel, dat voldoet aan de formele eisen;

- een grote schrijfklus plannen en uitvoeren;
- werken met deadlines;
- de structuur en de dramaturgische keuzes die je hebt gemaakt verantwoorden.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Zelfwerkzaamheid met individuele begeleiding en klassikale bespreking

Docenten

Hans Heesen en Rob Arends

Toets

De eerste versie van een speelfilmscenario of een seriebijbel

Beoordeling

- een voldoende beoordeling voor de 1e versie (O/V)
- tijdig geleverd (deadline gehaald)

In het geval van een onvoldoende beoordeling van de eerste versie, krijg je de kans op één herkansing om tot een voldoende te komen. Bij het niet halen van de deadline vervalt deze herschrijfkans.

Studiebelasting

7 EC (196 uur)

Keuzevak: ontwikkeling eindexamenfilm

Algemene typering en inhoud

In een aantal workshops bespreek en ontwikkel je samen met de producent en regisseur de synopsis van jullie eindexamenproject. Deze pitches jullie aan jullie klasgenoten. De projecten krijgen in verschillende sessies feedback van externe deskundigen. Ook zijn er spreekuren waarin de voortgang van de scenario's wordt besproken, en pitch je nogmaals voor je klasgenoten. Aan het einde van dit traject worden de synopsissen gepitcht aan de omroepen. Elk RPS-team krijgt een externe scenariocoach die hen tot en met de eindversie zal begeleiden.

Leerdoel

Na afloop van dit programmaonderdeel kan je:

- in samenwerking met een producent en regisseur een autonoom filmproject ontwikkelen van eerste idee tot eerste versie.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen

5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Zelfwerkzaamheid, werken in teamverband

Docent

Rob Arends

Toets

Synopsis en eerste versie scenario eindexamenfilm

Beoordeling

- actieve participatie in workshops en besprekingen
- deadlines zijn strik nagekomen
- een voldoende resultaat van het geschreven werk (O/V)

Studiebelasting

7 EC (196 uur)

Egodocument

Algemene typering en inhoud

De buitenwereld bestaat even niet. Wie ben je? Wat heb je te vertellen? Wat is jouw stem? De student gaat op zoek naar zijn authenticiteit door middel van zelfreflectie, experiment en onderzoek. Je maakt, met de allereenvoudigste middelen, een videodocument over wie je bent als schrijver. Met de ganse scenarioklas wordt dit document geëvalueerd.

Leerdoel

Na afloop van dit programmaonderdeel:

- heb je de eigenheid van je stem als schrijver voor jezelf beter in beeld.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen

Onderwijsvorm

Zelfwerkzaamheid en klassikale bespreking

Docent

Lenina Ungari

Toets

- het gemaakte werk
- bespreking/reflectie

Beoordeling

- een voldoende voor het gemaakte werk (O/V)
- een voldoende voor het niveau van de reflectie (O/V)

Studiebelasting
1 EC (28 uur)

Vrije ruimte

Algemene typering en inhoud

Binnen de vrije ruimte kan je bijvoorbeeld een eigen project initiëren en uitvoeren, ergens een specifiek keuzevak bij een andere afstudeerrichting of een andere opleiding volgen of ergens een kleine stage lopen. Iets wat je zelf graag wilt. Als de invulling maar een bijdrage levert aan je persoonlijke (artistieke) ontwikkeling. In praktische zin moet het passen binnen het rooster en het reguliere onderwijs mag er niet onder lijden.

Initiatief en keuze liggen bij jou. Je legt aan het begin van het jaar een voorstel voor invulling van de vrije ruimte ter goedkeuring voor aan de studieleider.

Leerdoelen

Na afloop heb je:

- bewust vormgegeven aan een specifieke, nuttig leertraject
- gericht gewerkt aan specifieke, nuttige leeractiviteiten

Voorwaarden eigen project

Bij een eigen project schrijf je een uitgebreider (project)voorstel met minimaal de volgende onderdelen:

- inhoud (het idee, het concept)
- leerdoel(en)
- realistische planning in relatie tot het onderwijsprogramma
- tijdsbesteding en te behalen EC's (1 EC = 28 uur)
- criteria waaraan het project moet voldoen. (mate van uitwerking, lengte van verslag of onderzoek etc.)
- eindproduct (film, vrij werk, concept, presentatie, verslag, onderzoek) bespreek je altijd met je studieleider die het moet goedkeuren.

Toets

- In elk geval een leer/reflectieverslag.
- Eventueel als illustratie bij het verslag: het (project)resultaat of een presentatie

Beoordelaar

Anne van Melick

Beoordeling

Je krijgt de EC's toegekend indien:

- volgens overeengekomen afspraak is gewerkt, d.w.z. (leer)doelen, werkwijze, resultaten en planning zijn in voldoende mate gerealiseerd
- een voldoende is behaald voor het leer/reflectieverslag

Studiebelasting

4 EC (112 uur) óf

6 EC (168 uur) indien niet deelgenomen is aan de themareeks masterclasses

Showcase

Algemene typering en inhoud

Niet ieder scenario dat geschreven wordt in het derde jaar, wordt ook daadwerkelijk verfilmd. De showcase biedt je een kans om door jou geschreven werk te presenteren. De showcase is een plek waarin acteurs de scenario's oplezen en al deels uitspelen, in een eenvoudige gefilmde setting. Ter voorbereiding ga je al enkele weken voorafgaand aan de showcase aan de slag met een regisseur en de acteurs. Het werk dat ontwikkeld wordt binnen de series, het X-project, of een eigen traject mag voor deze showcase gebruikt worden. Na de showcase schrijf je een verslag van je ervaringen (met het herschrijven, repeteren, en het contact met de acteurs) gedurende de voorbereiding, en de showcase zelf.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel heb je:

- bewust vormgegeven aan een geschreven werk voor een scriptlezing;
- onder begeleiding en met acteurs gewerkt aan het 'speelklaar' maken van een filmscenario;
- inzicht in wat staging / mise-en-scène vraagt van een scenario.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing

Onderwijsvorm

Zelfwerkzaamheid en werkcolleges, presentatie

Docent/begeleider

Eva M.C. Zanen

Toets

De uiteindelijke tekst waarmee gespeeld wordt, de presentatie en het leerverslag. Voorwaarde voor deelname aan de showcase is een actieve participatie in de voorbereidingsweken.

Beoordeling

- actieve participatie in workshops en besprekingen
- een voldoende resultaat van het geschreven werk (O/V)

Studiebelasting

3 EC (84 uur)

Evaluatie derde jaar

Algemene typering en inhoud

Je schrijft een evaluatieverslag, aan de hand van de volgende vragen:

- Hoe kijk je terug op je ontwikkeling gedurende het afgelopen jaar? Wat zie je als je sterke en je zwakke punten?
- Wat vond je van de verschillende vakken/onderdelen? Wat heb je ervan geleerd? Kun je hetgeen je ervan geleerd hebt al toepassen in je werk?

- Welk doel had je je zelf gesteld? Heb je dat gehaald?
- Is je beeld dat je had van het vak scenarioschrijver veranderd?
- Wat wil je volgend jaar naast het curriculum leren, wat wil je voor jezelf onderzoeken/verbeteren? Heb je behoefte aan extra les/begeleiding op een bepaald gebied, en zo ja: op welk?

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel kun je:

- met voldoende diepgang reflecteren;
- een helder beeld schetsen van je leerdoelen voor het komende jaar.

Competenties

2. Onderzoekend vermogen

5. Vermogen tot groei en vernieuwing

Onderwijsvorm

Zelfwerkzaamheid

Docenten

Anne van Melick en één van de vaste docenten

Toets

- 1 x een tussentijds evaluatieverslag, 1 x een eindevaluatieverslag
- 2 x een evaluatiegesprek (in december en juni) waarin je met de docenten je (tussen)evaluatieverslag en je voortgang/vorderingen bespreekt

Beoordeling

- een voldoende voor de verslagen (O/V beoordeling);
- een voldoende voor het niveau van reflectie in het/de gesprek(ken)

Studiebelasting

1 EC (28 uur)

